

OPEN SOURCE

Το δικαίωμα πρόσβασης των πολιτών στην
περιβαλλοντική πληροφορία

OpenGov Week 2022 (19.05.2022)

Το δικαίωμα πρόσβασης σε περιβαλλοντική πληροφορία

Article 4 par. 1 (UNECE, Aarhus Convention, 1998)

1. Each Party **shall ensure** that, subject to the following paragraphs of this article, **public authorities**, in response to a **request for environmental information**, make such **information available to the public**, within the **framework of national legislation**, [...]:

(a) **Without an interest** having to be stated;

(b) **In the form requested** unless:

(i) It is **reasonable** for the public authority to make it available in **another form**, in which case reasons shall be given for making it available in that form; or

(ii) The information is **already publicly available** in another form.

- Συμβαλλόμενα μέρη η ΕΕ και η Ελλάδα (κυρωτικός νόμος 3422/2005, Α' 303, βλ. επίσης άρθ. 5Α και 10 Σ, ΚΔΔ/σίας, π.δ. 28/2015, Α' 34)
- Εξαιρέσεις (π.χ. εμπιστευτικός χαρακτήρας εμπορικών ή βιομηχανικών πληροφοριών, δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, δημόσια ασφάλεια κ.λπ.) - Δυνατότητα διαχωρισμού πληροφοριών - Αρχή της περιοριστικής εφαρμογής των εξαιρέσεων
- Προθεσμίες - Αιτιολογημένη απάντηση

Η υποχρέωση διάθεσης περιβαλλοντικής πληροφορίας

Article 5 (UNECE, Aarhus Convention, 1998)

1. Each Party **shall ensure** that:

(a) **Public authorities possess and update environmental information** which is relevant to their functions;

(b) **Mandatory systems** are established so that there is an **adequate flow of information to public authorities** about proposed and existing activities which may significantly affect the environment;

(c) In the event of any imminent threat to human health or the environment, whether caused by human activities or due to natural causes, **all information which could enable the public to take measures to prevent or mitigate harm** arising from the threat and is held by a public authority is disseminated immediately and without delay to members of the public who may be affected.

2. Each Party **shall ensure** that, within the **framework of national legislation**, the way in which **public authorities make environmental information available** to the public is **transparent** and that **environmental information is effectively accessible** [...].

[...] 9. Each Party **shall** take steps to **establish** progressively, taking into account international processes where appropriate, a **coherent, nationwide system of pollution inventories or registers** on a **structured, computerized and publicly accessible database** compiled through **standardized reporting**. Such a system may include inputs, releases and transfers of a specified range of substances and products, including water, energy and resource use, from a specified range of activities to environmental media and to on-site and offsite treatment and disposal sites.

Η σημασία των ανοιχτών περιβαλλοντικών δεδομένων

- Διαφάνεια και λογοδοσία δημόσιας διοίκησης
- Νομική υποχρέωση
- Εξυπηρέτηση δημοσίου συμφέροντος

Προκλήσεις στην πρόσβαση σε περιβαλλοντική πληροφορία

- Έλλειψη δεδομένων ή/και κατάλληλου και ομογενοποιημένου μορφοτύπου
- Ανεπαρκείς μηχανισμοί παρακολούθησης ποιότητας στοιχείων του περιβάλλοντος
- Ελλιπή δεδομένα παρακολούθησης εφαρμογής διοικητικών αποφάσεων
- Προβλήματα στη λειτουργία του ΗΠΜ
- Διάσπαρτες πηγές (περισσότερες εμπλεκόμενες υπηρεσίες)
- Ανταπόκριση της διοίκησης

Το έργο “Πολίτες για το περιβάλλον”

- Το έργο «Πολίτες για το Περιβάλλον: Η εκπαίδευση ως εργαλείο αποτελεσματικής συμμετοχής στα κοινά και στη λήψη αποφάσεων» υλοποιείται στο πλαίσιο του προγράμματος Active citizens fund, με φορέα υλοποίησης το WWF Ελλάς και εταίρο τον Οργανισμό Ανοιχτών Τεχνολογιών (ΕΕΛ/ΛΑΚ) (<https://citizens4environment.wwf.gr/>).
- Στόχος: Ενίσχυση της συμμετοχής των τοπικών περιβαλλοντικών οργανώσεων/ομάδων και ενεργών πολιτών στη διαδικασία λήψης αποφάσεων για περιβαλλοντικά θέματα.
- Πυλώνες δράσεων:
 1. Δημιουργία εκπαιδευτικών εργαλείων και διοργάνωση εκπαιδευτικών εργαστηρίων
 2. Διαμόρφωση πρότασης για την ουσιαστική βελτίωση των διαδικασιών δημόσιας συμμετοχής μέσω ανοιχτής διαδικασίας δημόσιας διαβούλευσης με την ΚτΠ.

Case study: Τα οικονομικά της πρόληψης και καταστολής των δασικών πυρκαγιών

- Το έργο «Ενίσχυση της διαφάνειας και λογοδοσίας στη χρηματοδότηση της πρόληψης και της καταστολής των δασικών πυρκαγιών με τη συμβολή της κοινωνίας των πολιτών» υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος Active Citizens Fund, με φορέα υλοποίησης το WWF Ελλάς και εταίρο το Μεσογειακό Ινστιτούτο Ερευνητικής Δημοσιογραφίας (https://www.wwf.gr/ti_kanoume/fysh/dasi/diafaneia_enantia_stis_purkagies/)
- Το πρόβλημα:
 - Η έννοια της χρηματοδότησης της αντιμετώπισης των δασικών πυρκαγιών δεν υφίσταται ως τέτοια στη δημόσια διοίκηση, καθότι δεν καταγράφονται ούτε συγκεντρώνονται με ενιαίο τρόπο από τους διάφορους αρμόδιους δημόσιους φορείς τα οικονομικά στοιχεία που αφορούν σε αυτήν.
 - Έλλειψη κεντρικού σχεδιασμού - Πολυδιάσπαση χρηματοδοτικών εργαλείων
 - Ανεπαρκής τεκμηρίωση και αιτιολόγηση των αποφάσεων και κενά στη συμμετοχή των πολιτών - Έλλειψη απολογιστικών εκθέσεων - Αποσπασματικότητα ελέγχων σχετικά με την αξιοποίηση των δημόσιων πόρων
- Διαμόρφωση δεικτών διαφάνειας και λογοδοσίας
- Πρόταση:
 - Δημιουργία μιας ανοιχτής Ενιαίας Πλατφόρμας Δεδομένων Χρηματοδότησης για την Αντιμετώπιση των Δασικών Πυρκαγιών (με προτεινόμενη ονομασία ΗΦΑΙΣΤΟΣ) για την ενίσχυση της διαφάνειας και της πρόσβασης των πολιτών σε πληροφορίες σχετικά με τη χρηματοδότηση δράσεων για την πρόληψη και καταστολή των δασικών πυρκαγιών.

Βλ. περισσότερα εδώ: https://wwfeu.awsassets.panda.org/downloads/acf_wwf_miir_policy_report_may_2022_high.pdf

Σας ευχαριστούμε θερμά για την
προσοχή σας!

© WWF

Άννα Βαφειάδου, Δικηγόρος - Υπεύθυνη νομικού τομέα WWF Ελλάς
a.vafiadou@wwf.gr